בת עין — וזאת הברכה

ולכל היד החזקה וגו' אשר עשה משה לעיני כל ישראל (לד יב). ולהבין זה, נקדים מה ששמעתי בשם אדם גדול על המשנה (אבות פ"ה מ"א) בעשרה מאמרות נברא העולם וכו' כדי להפרע וכו'. ולכאורה קשה וכי בעלילה הקב"ה בא חלילה. ותירץ על פי מאמר חז"ל (סנהדרין לח.) אל יתגאה האדם כי יתוש קדמו במעשה בראשית, ואין זה כי אם כשנברא העולם בעשרה מאמרות, לכן יש מוקדם ומאוחר בבריאה, ואם היה נברא במאמר אחד לא היה מוקדם ומאוחר במעשה בראשית עכ"ד.

והנה כלל גדול הוא בעבודה להדבק במדת ענוה והכנעה, ולזה הוא עיקר בריאת העולם, כי גסות הרוח מביא את האדם לכל העברות ולשכוח חלילה בה' אחד כמאמר הכתוב (דברים ח יב) פן וגו' ורם לבבך ושכחת וגו', כי על ידי גסות יבא חלילה לשכוח ויאמר כחי ועוצם ידי וגו' (דברים ח יז), ולא ירא ויפחד מה' חלילה, לכן יפתח האדם תמיד את עיני שכלו ולבו להסתכל במדרגתו ובחשיבתו האיך שיתוש קדמו במעשה בראשית, ובזה יוכנע לבבו ויזכור תמיד בהשי"ת שבראו לעבודתו ולא יאבד שום עת ורגע מהזמן שבראו השי"ת בעולמו.

וזהו מאחז"ל להפרע מן הרשעים שמאבדין את העולם, ר"ל שמאבדין את העת וזמן שבראם הקב"ה לעבודתו והוא מאבד אותו הזמן להבל וריק ח"ו, וזהו נקרא איבוד - שלא נתמלא כוונת ורצון ה' שהיה לו בבריאה, ע"כ יזהר האדם מאוד שלא יסיח מדעתו כלל אפי' רגע מהשי"ת, וזה אי אפשר כי אם על ידי בחינת ענוה, ועל ידי ענוה נתמלא רצון הבורא ב"ה שברא העולם בעשרה מאמרות כדי שיהיה יתוש קדמו, ועי"ז יהיה בבחינת ענוה כנ"ל.

ופירוש י' מאמרות המה עשר ספירות שבכל עולם (שערי קדושה ח"ג ש"א), ובכל ספירה יש שם הוי"ה ב"ה כידוע (ת"ז ת' ע' קכט., פע"ח ש' העמידה פי"ט), ונבראו כל העולמות בעשרה הויות, ועל ידי בחינת ענוה מאיר בכל העולם עשרה הויות, וממשיך שפע ואור בכל העולם. ומשה רבינו ע"ה היה בו בחינת ענוה בשלמות כמו שמעיד עליו הכתוב (במדבר יב ג) והאיש משה ענו מאוד וגו', ובזה האיר בחי' עשר הויות שבכל העולם שעל"ם גימטריא ר"ם כמספר ב' פעמים עי"ן, שמרמז לבחינת או"ר (זח"א לא:), וגם לישראל למד דרך ה' בבחינת ענוה עד שעשה גם להם בחי' עינ"ים, שהאירו גם הם את היו"ד ספירות שבכל עולם בעשר הויות.

וזהו שאמר הכתוב אשר עשה משה לעיני כל ישראל, ר"ל שעשה לישראל בחי' עינ"ים, בחי' תקון עשר ספירות עשר הויות גימטריא ר"ס, ב"פ עי"ן כנ"ל, שנזכה לזה אמן כן יהי רצון.